

Смернице за процену пројеката

Верзија 2.0
26. септембар, 2018.

Временски оквир евалуационог процеса¹:

Рок за достављање	
	<u>Преглед подобности</u> (Фонд) 1 недеља
Процењено трајање	<u>Први степен процене</u> (Процена рецензената): 4 недеље
	<u>Други степен процене</u> (Процена независне Експертске комисије Фонда):
	Састанак о ужем избору* 1 недеља
	Припрема презентације Пројекта 2 недеље
	Подносиоца Пријава у ужем избору
	<u>Одлука о финансирању током презентације Пројекта пред Експертском комисијом**</u> 2 недеље

*Који ће се одржати путем конференцијског позива

** Која ће се одржати уживо у Београду, са свим Подносицима Пријава из ужег избора који презентују своје Пројекте пред Експертском комисијом

¹ Дати датуми су оквирни. Фонд задржава право да измени датуме. Сви учесници у процесу ће бити благовремено обавештени.

1. ПРОЦЕС ПРОЦЕНЕ ПРОЈЕКТА

Политика Фонда за иновациону делатност (Фонд) има за циљ да обезбеди да се Пријаве поднесене Фонду процене на основу процеса који је благовремен, фер и заснован на квалитету.

Стога је процес процене организован на следећи начин:

- Преглед подобности за све примљене Пријаве
- Први степен процене (Процена рецензената)
- Други степен процене (Процена и одлука о ужем избору од стране независне Експертске комисије)
- Коначна одлука о финансирању (од стране независне Експертске комисије)

Особље Фонда врши преглед подобности за све примљене Пријаве како би се осигурала њихова целовитост и усклађеност са захтевима Програма. Фонд проверава целовитост свих поднетих докумената, потврђује да су коришћени одговарајући модели докумената и да Пријава задовољава све потребне критеријуме подобности и критеријуме пријаве као што је описано у Приручнику програма (енг. „*Grant Manual*“). Све Пријаве које испуњавају ове критеријуме ће се сматрати подобним и биће прослеђене на прву процену.

Прва степен процене (Процена рецензената) врши се од стране рецензената које чине првенствено научници и стручњаци из индустрије који имају искуство и знање у релевантним дисциплинама и индустријским областима. Рецензенти не доносе одлуке о избору пројеката за финансирање. Уместо тога, њихова експертиза служи као додатно мишљење Експертској комисији.

Други степен процене (Процена независне Експертске комисије) врши се од стране независне Експертске комисије (ЕК) који се састоји од 5 чланова са међународним искуством у примењеним истраживањима, приватном индустријском сектору, међународним финансијама и управљању ризичним капиталом и предузетништву.

На основу сопствене анализе свих подобних Пријава, ЕК ће за ужи избор одабрати најперспективније Пријаве за финансирање у оквиру Фондовог Програма сарадње науке и привреде, а узимајући у обзир резултате процене рецензената. Сваки од Подносилаца Пријаве који се нађу и ужем избору ће потом припремити презентацију свог пројекта у трајању од 10 минута и ова презентација ће бити одржана уживо пред Експертском комисијом у Београду, током финалног састанка поводом доношења одлуке о финансирању.

Коначну одлуку о финансирању у оквиру Програма сарадње науке и привреде доноси ЕК уз сагласност Управног одбора Фонда². Експертска комисија је одговорна за одабир добитника

² Управни одбор Фонда је одговоран за усвајање одлуке Експертске комисије за коришћење Фондових средстава, на основу доступности новчаних средстава и у сагласности са законом, усвојеним Фондовим документима (као што су Фондов вишегодишњи програм рада, Фондов годишњи програм рада, Фондов годишњи финансијски план) и међународни споразуми. Управни одбор Фонда није одговоран за избор добитника финансирања.

финансирања на основу комплетне Пријаве, резултата процене рецензената и резултата презентације пројеката пред Експертском комисијом.

2. КРИТЕРИЈУМИ ПРОЦЕНЕ

Пријаве ће бити процењене на основу следећих критеријума:

- Квалификације менаџмента и кључног особља и способност конзорцијума да реализује пројекат;
- Квалитет и потенцијал за сарадњу чланица конзорцијума;
- Иновативна технологија, производ или услуга; јасно одређена и неспорна права интелектуалне својине и њен потенцијал;
- Јасна тржишна потреба, конкурентска (по могућности глобална или ЕУ) позиција и потенцијал за комерцијализацију;
- Ниво суфинансирања, коришћење средстава и адекватност буџета пројекта (предност ће бити дата Пријавама са вишим нивоом суфинансирања);
- Квалитетно развијен организационални дизајн и систем управљања пројектом (укључујући јасне улоге, задужења, овлашћења и одговорности за све чланице конзорцијума и квалитетно осмишљен процес контроле учинка и стратегију управљања ризиком).

Само ће Предлози пројеката који испуњавају и задовољавају све горе наведене критеријуме бити предложени за финансирање од стране Експертске комисије.

Упутство које следи је дато као појашњење процеса прегледа и одабира пројеката:

<p>Квалификације менаџмента и кључног особља и способност конзорцијума да реализује пројекат</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да ли менаџмент и кључно особље имају адекватне способности, образовање, знање, референце и искуство да изведу предложени пројекат?
<p>Квалитет и потенцијал за сарадњу чланица конзорцијума</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Како се међусобно уклапају чланови конзорцијума и како испуњавају развојне потребе пројекта? • Да ли сви чланови конзорцијума имају релевантне улоге и доносе посебну вредност конзорцијуму?
<p>Иновативна технологија, производ или услуга; јасно одређена и неспорна права интелектуалне својине и њихов потенцијал</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да ли ће предлог довести до напретка постојеће технологије, производа или услуге? • До ког степена предлог предлаже и истражује јединствене концепте или примене? • Да ли предлог води ка могућности унапређења технологије у циљу нових открића? • Да ли предложена технологија, производ или услуга има потенцијал стварања нове интелектуалне својине? • Да ли Подносилац Пријаве има пуно власништво/права на развијање и коришћење технологије/производа или услуге која се развија? • Да ли Подносилац Пријаве, својом технологијом, производом или услугом нарушава или крши права интелектуалне својине трећих лица?

<p>Јасна тржишна потреба, конкурентска (по могућности глобална или ЕУ) позиција и потенцијал за комерцијализацију</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да ли предложени приступ има потенцијал да доведе до креирања одрживе технологије, производа или услуге? • Које је специфично тржиште за технологију, производ или услугу? Да ли је у питању растуће тржиште? Да ли су потенцијални купци/корисници препознати? • Процените конкурентску предност ове технологију у односу на алтернативне технологије које могу да задовоље исте тржишне потребе. • Да ли је технологија, производ или услуга конкурентна и које су конкурентске претње? • Предност ће бити дата глобално конкурентним технологијама, производима и услугама.
<p>Ниво суфинансирања, коришћење средстава и адекватност буџета пројекта (предност ће бити дата Пријавама са вишим нивоом суфинансирања)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Предност ће бити дата Пријавама са вишим нивоом суфинансирања (у односу на минимални проценат суфинансирања који је захтеван правилима програма); • Да ли су ставке наведене у буџету у складу са предложеним активностима (нпр. радни сати, материјали)? • Да ли су предложени трошкови реални? • Да ли би буџету користиле измене или промене (нпр. више средства усмерених на заштиту интелектуалне својине, смањивање трошкова консултаната)? • Каква је структура суфинансирања?
<p>Добро развијен организациони дизајн и систем управљања пројектом (укључујући јасне улоге, задужења, овлашћења и одговорности и добро развијен “stage gate” процес и стратегију управљања ризицима)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Да ли су целокупна методологија и активности ваљано аргументовани и прикладни за постизање предложеног развоја технологије, производа или услуге? • Да ли су улоге, задужења, овлашћења и одговорности јасно дефинисане? • Да ли је организациона структура конзорцијума у складу са развојним циљевима пројекта? • Да ли постоји адекватан приступ ресурсима (материјалима и залихама, аналитичким услугама, опреми, постројењима, итд.) како би се пројекат успешно реализовао?

3. ПРЕГЛЕД ПОДОБНОСТИ ЗА СВЕ ПРИМЉЕНЕ ПРИЈАВЕ

Процена подобности сваке примљене Пријаве извршиће се на основу следећих критеријума:

- Главни подносилац Пријаве из конзорцијума мора бити микро, мало или средње³ предузеће у већинском приватном власништву, основано у Србији у складу са важећим Законом о привредним друштвима Републике Србије, са годишњим пословним приходом од најмање ЕУР 200,000 (у последњој фискалној години, или у текућој години уколико је применљиво) и мора бити профитабилно;
- Конзорцијум мора укључивати најмање једну јавну научноистраживачку организацију као Главног коподносиоца Пријаве регистровану и акредитовану у Србији у складу са важећим Законом о научноистраживачкој делатности,

³ У складу са важећим Законом о рачуноводству Републике Србије

релевантну за област индустрије и технологије која је описана у предложеном пројекту.

Подносиоци Пријава који испуњавају било који од следећих критеријума НИСУ подобни за пријаву за Програм сарадње науке и привреде:

- Подносилац Пријаве је финансиран кроз било који од Програма Фонда за исте активности;

Измене и унапређене Пријаве су дозвољене. Међутим, Подносилац Пријаве може поново поднети суштински исту Пријаву само једном (ово се односи на све Фондове програме финансирања). Пријава која је суштински иста као и друге две Пријаве (тј. базирана на суштински истој или сличној иновативној технологији, производу или услузи и пословном плану) претходно достављене Фонду од стране Подносиоца Пријаве неће бити узета у разматрање за даљу евалуацију.

Пријава коју подноси Подносилац Пријаве који већ спроводи пројекат (или су средства за спровођење пројекта већ одобрена) у оквиру Фондовог Програма раног развоја, Програма суфинансирања иновација и Програма сарадње науке и привреде у време подношења се сматра неподобном и **неће се узимати у обзир**.

Након достављања Пријаве, особље Фонда врше основни преглед подобности и проверу потпуности достављене Пријаве, као и иницијални преглед достављених докумената (где је применљиво). Само ће оне Пријаве које су у потпуности комплетне, потписане и достављене електронским путем бити узете у даље разматрање. Током ове фазе, Фонд ће сваком Подносиоцу Пријаве за чију се Пријаву утврди да има административне недостатке омогућити временски период од 72 сата да исправи уочене недостатке. Неподобни Подносиоци Пријаве ће бити обавештени путем електронске поште о својој неподобности, након што Фонд заврши преглед подобности свих поднетих Пријава.

Ако Подносилац Пријаве жели да поднесе чињенични приговор на исход прегледа подобности (позивајући се на евидентне пропусте, превиде или грешке од стране особља Фонда), може то учинити достављањем формалног писма са приговорима Фонду, написаног на енглеском језику, које не прелази 500 речи у року од 8 календарских дана од дана примања обавештења о одлуци прегледа подобности.

4. ПРВИ СТЕПЕН ПРОЦЕНЕ: ПРОЦЕНА РЕЦЕНЗЕНАТА

Први степен процене Пријава укључује техничку процену изведену од стране међународних рецензената одабраних од стране Фонда, а процес администрирају Менаџери програма Фонда. Менаџери Програма Фонда су задужени да осигурају да свака Пријава добије објективну и фер процену рецензената у првом степену процене, као и да су сви важећи закони, прописи и правила поштовани.

Менаџери програма Фонда:

- Анализирају садржај сваке Апликације, и проверавају њену целовитост;
- Документују и воде рачуна о постојању сукоба интереса;

- Додељују најмање два одговарајућа рецензента свакој Пријави на основу одговарајуће области индустрије и науке, тако да рецензенти могу да спроведу своју процену и да доделе појединачне оцене за сваки критеријум;
- Присуствују и врше надзор у свим административним и регулаторним аспектима процеса рецензије.

Рецензенти:

- У обавези су да пријаве евентуално постојање сукоба интереса у вези са сваком Пријавом која им је додељена, у складу са Фондовим Правилником о забрани конфликта интереса и тајности поверљивих података ;
- Добијају приступ Пријавама за рецензију;
- Припремају писану процену (Користећи Евалуациони формулар за рецензенте на Фондовом интернет порталу) за сваку Пријаву која им је додељена, на основу дефинисаних критеријума за оцењивање и на основу процене квалитета;
- Додељују нумеричку оцену (од 1 до 4, при чему је 1 најнижа а 4 највиша оцена) за сваки критеријум оцењивања.

Процедура процеса рецензије

Менаџер програма Фонда ће одабрати рецензенте и доделити им корисничко име и лозинку за приступ Пријавама на интернет порталу Фонда.

У року од 2 дана од примања пројекта од Фонда, Рецензент ће:

- Испитати задатак за рецензирање, прегледати материјал (укључујући и Пријаве) и инструкције;
- Прегледати све Пријаве које су му додељене и утврдити евентуално постојање сукоба интереса или онога што се чини да је сукоб интереса и обавестити Менаџере програма Фонда у случају да тако нешто постоји;
- Прегледати сваку додељену Пријаву и потврдити да Предлог Пријаве спада под његову/њену стручну област и обавестити Програм менаџере Фонда уколико има било какве сумње.

У року од 4 недеље од примања пројекта од стране Фонда, Рецензент ће:

- Прочитати Пријаве, узети у обзир сваки од критеријума за оцењивање, и дати засебне оцене на основу техничких квалитета, и написати детаљне коментаре за сваку од додељених Пријава користећи Евалуациони формулар за Рецензенте;
- Завршити и доставити на Фондов интернет портал Евалуациони формулар за рецензенте за сваку достављену Пријаву.

Напомена: *уколико Фонд установи да Рецензент није доставио довољно образложене коментаре како би поткрепио своје тврђе и закључке за било који од критеријума за*

оцењивање, Фонд задржава право да тражи од Рецензента да прошири своје коментаре и допуни мишљење додатним објашњењима.

Оцењивање

Рецензент ће узети у обзир сваки критеријум за оцењивање (Поглавље 2) током процене и даће засебне оцене за сваки критеријум. Систем оцењивања користи скалу са 4 оцене (4 = одлично; 3 = добро, 2 = прихватљиво; 1 = недовољно). Укупна оцена за Пријаву представља збир оцена додељених по свим критеријумима, што доводи до максималне оцене од 24 поена. Сви пројекти ће бити оцењени на основу просечне оцене од најмање два рецензента и на основу тога рангиране за Експертску комисију. Узимајући просечну оцену у обзир, ако је Пријава оцењена оценом нижом од 2 на основу било којег од евалуационих критеријума или са укупно мање од 13 поена, та Пријава може аутоматски бити неподобна за финансирање.

Процена рецензента представља само један део целокупног процеса оцењивања и доношења одлуке. Независна Експертска комисија Фонда је задужена за одабир пројеката за финансирање на основу своје анализе сваке комплетне Пријаве, резултата процене рецензента и резултата презентације пројекта пред Експертском комисијом.

5. ДРУГИ СТЕПЕН ПРОЦЕНЕ : ПРОЦЕНА НЕЗАВИСНЕ ЕКСПЕРТСКЕ КОМИСИЈЕ ФОНДА

Други степен процене врши независна Експертска комисија (ЕК), док процес администрирају Менаџери програма Фонда. Менаџери програма Фонда су задужени да осигурају да свака Пријава добије објективну процену, као и да су сви важећи закони, прописи и правила поштовани.

Овај ниво процене састоји се од две подфазе. Прва фаза је процес ужег избора – током ове фазе, ЕК уврштава у ужи избор оне Пријаве које највише обећавају. Ови Подносиоци Пријава су потом обавештени о проласку у наредну фазу, док се они Подносиоци Пријава чије се Пријаве нису нашле у ужем избору обавештавају о разлогу одбијања њихове Пријаве. Подносиоци Пријаве који су у ужем избору су у обавези да припреме десетоминутну *PowerPoint* презентацију помоћу које ће представити своју Пријаву током Презентације пред Експертском комисијом.

Менаџери програма Фонда:

- Присуствују у и врше надзор над свим административним и регулаторним аспектима састанка Експертске комисије;
- Документују и воде рачуна о управљању ситуацијама сукоба интереса;
- Осигуравају да је сва документација, укључујући процену рецензента и све додатне извештаје који су затражени од стране Експертске комисије доступна на Фондовом интернет порталу или путем електронске поште;
- Додељују Пријаве сваком члану ЕК за потребе дискусије на Састанку о ужем избору пројеката;

- Осигуравају да су све презентације пројеката из ужег избора достављене од стране Подносилаца Пријава и да су доступне ЕК најмање седам (7) дана пре презентације Пројекта пред Експертском комисијом;
- Припремају записник са састанака о ужем избору и састанака о финалној одлуци о финансирању;
- Припремају и достављају повратну информацију Подносиоцима Пријаве за све прегледане Пријаве.

Чланови Експертске комисије:

- Пријављују евентуално постојање сукоба интереса у вези са Пријавама у складу са Фондовим Правилником о забрани конфликта интереса и тајности поверљивих података;
- Добијају приступ Пријавама приближно један месец пре састанка о ужем избору;
- Припремају писане процене за сваку Пријаву, засноване на критеријумима за оцењивање и процени на основу квалитета (користећи Евалуациони формулар Експертске комисије за одабир ужег избора и Евалуациони формулар Експертске комисије за доношење коначне одлуке о финансирању), и узимајући у обзир мишљење рецензената;
- Врше ужи избор Пријава за даљу анализу;
- Добијају приступ „PowerPoint“ презентацији коју ће Подносиоци Пријава из ужег избора користити током презентације Пројекта пред Експертском комисијом најмање једну недељу пре догађаја;
- Врше одабир Пријава за финансирање након презентације Пројекта пред Експертском комисијом.

Процедуре процене за Експертску комисију

Менаџер програма Фонда ће обезбедити Експертској комисији корисничко име и лозинку за приступ Пријавама на Фондовом интернет порталу и доделити одређен број пројеката сваком од чланова Експертске комисије на основу њихове примарне области експертизе.

У року од 1 недеље од примања пројеката од Фонда, чланови Експертске комисије ће:

- Прегледати Пријаве, материјале и инструкције;
- Прегледати све Пријаве које су им додељене и утврдити евентуално постојање сукоба интереса или онога што се чини да је сукоб интереса и обавестити Менаџере програма Фонда у случају да тако нешто постоји;

У року од 3 недеље од примања пројеката од Фонда, чланови Експертске комисије ће:

- Прочитати све Пријаве које су им додељене, узимајући у обзир све критеријуме процене и процену рецензената;
- Припремити се за дискусију током састанка Експертске комисије о ужем избору.

Током састанака о ужем избору:

- Сваки члан ЕК ће резимирати Пријаву која му је додељена и представити је Експертској комисији, узимајући у обзир коментаре рецензената;
- Чланови Експертске комисије ће дискутовати о свим Пријавама и донети своју одлуку (у ужем избору/није у ужем избору) консензусом;
- Одређени члан Експертске комисије ће написати коментар о процени за сваку од додељених Пријава користећи Формулар за ужи избор на Фондовом интернет порталу;
- Одређени члан Експертске комисије ће попунити Форму Ужег избора и доделити одговарајући статус (у ужем избору/није у ужем избору) за сваку од додељених Пријава путем Фондовог интернет портала.

Повратна информација Подносиоцима Пријаве чија Пријава није изабрана у ужи избор укључиће коментаре Експертске комисије и њихове препоруке (где је применљиво).

Ако Подносилац Пријаве жели да поднесе чињенични приговор на исход одлуке о ужем избору (позивајући се на евидентне пропусте, превиде или грешке од стране независне Експертске комисије или особља Фонда), може то учинити достављањем формалног писма са приговорима Фонду, написаног на енглеском језику, које не прелази 500 речи унутар 8 календарских дана од дана примања обавештења о одлуци о ужем избору.

У погледу процене Упитника о процени утицаја на животну средину („ESQ“), Подносиоци Пријава који су ушли у ужи избор ће бити обавештени о резултатима „ESQ“ процене само уколико је потребно доставити План заштите животне средине („EMP“).

Када пројекат захтева припрему „EMP“-а, обавеза је Подносиоца Пријаве да припреми „EMP“ и га достави у року од две (2) недеље након добијања повратне информације везане за „ESQ“. Смернице везане за садржај „EMP“ се налазе у Оквирном програму заштите животне средине и социјалних питања, који је доступан на интернет страници Фонда (www.inovacionifond.rs). У случају да пројекат захтева „EMP“, а Подносилац Пријаве га не припреми, та Пријава постаје неподобна за даљу процену. Процену „ESQ“-а врши Фондов независни стручњак за животну средину.

Током састанка представљања пројеката и доношења одлуке о финансирању:

- Експертска комисија ће обезбедити сваком Подносиоцу Пријаве период од 10 минута за презентовање њихове Пријаве путем *PowerPoint* презентације, а потом период од 15 минута за посебна питања које Експертска комисија може имати за сваку пријаву;
- Експертска комисија ће поново размотрити све Пријаве које су презентоване током седнице представљања пројеката и изабраће Пријаве за финансирање на основу њиховог целокупног квалитета и доступности средстава;
- Експертска комисија ће одобрити Пријаве за финансирање, попунити интернет Формулар Експертске комисије за доношење одлуке о финансирању за све Пријаве које су претходно одабране у ужи избор и доделити им статус (одобрено/није одобрено) на Фондовом интернет порталу.

Повратна информација Подносиоцима Пријаве (из ужег избора) ће обухватити писане коментаре Експертске комисије из Формулара Експертске комисије за доношење одлуке о финансирању. Након одлуке Експертске комисије о додели финансирања, Подносилац Пријаве

ће бити обавештен о позитивној одлуци о финансирању и потом ће му се понудити да потпише Уговор о финансирању. У случају да настану било какве значајније промене у оквиру структуре Пројекта одобреног за финансирање пре потписивања Уговора о финансирању, независна Експертска комисија задржава право да измени и прилагоди своју одлуку у складу са овим променама.

Приликом доношења финалне одлуке о финансирању, Експертска комисија ће узети у обзир количину доступних средстава за тај јавни позив. Уколико број квалитетних Пријава које би Експертска комисија одобрила за финансирање превазилази укупни доступни буџет за тај јавни позив, Експертска комисија ће онда одабрати и рангирати три (3) резервна пројекта са листе Пријава које су у ужем избору, али им финансирање није додељено. Ове Пријаве ће добити понуду за финансирање у случају да неке од Пријава првобитно одобрених за финансирање не потпишу Уговор о финансирању.